

Kursportefølje - Matematisk institutt

Kurs med regulær undervisning		
Kode	Namn	Semester
MAT101	Brukarkurs i matematikk I	H
MAT111	Grunnkurs i matematikk I	H, V
MAT112	Grunnkurs i matematikk II	V
MAT121	Lineær algebra	V
MAT131	Differensiallikningar I	V
MAT160	Reknealgoritmar 1	H
MAT211	Reell analyse	H
MAT212	Funksjonar av fleire variable	H
MAT213	Funksjonsteori	V
MAT214	Kompleks funksjonsteori	H- odde årstal
MAT220	Algebra	V
MAT221	Diskret matematikk	H
MAT224	Kommutativ algebra	H
MAT230	Differensiallikningar II	H
MAT232	Funksjonalanalyse	V
MAT233	Stabilitets- og pertubasjonsteori	H
MAT234	Partielle differensiallikningar	H
MAT235	Vektor- og tensoranalyse	H – jamne årstal
MAT236	Fourieranalyse	H
MAT242	Topologi	H
MAT243	Mangfaldigheitar	V
MAT251	Klassisk mekanikk	V
MAT252	Kontinuumsmekanikk	V
MAT253	Hydrodynamikk	V
MAT254	Strøyming i porøse media	H
MAT255	Reservoarsimulering	V
MAT257	Praktisk reservoarsimulering	V
MAT258	Numerisk havmodellering	H – odde årstal
MAT260	Reknealgoritmar 2	V
MAT261	Numerisk lineær algebra	H
MAT262	Bildebehandling	V
MAT263	Differansemetodar for initialverdiproblem	V – odde årstal
MAT264	Laboratoriekurs i reknevitskap	V
MAT265	Parameterestimering og inverse problem	V
MAT291	Matematikken sin historie	V
MAT292	Prosjektarbeid i matematikk	V
MAT361	Bevaringsmetodar for hyperbolske differensiallikningar	H – odde årstal
MAT362	Bevaringsmetodar for elliptiske differensiallikningar	V - jamne årstal

STATRISK	Statistisk risikostyring	H
STAT101	Elementær statistikk	H
STAT110	Grunnkurs i statistikk	H
STAT111	Statistiske metodar	V
STAT200	Anvendt statistikk	V
STAT201	Generaliserte lineære modellar	H – odde årstal
STAT210	Statistisk inferensteori	V
STAT211	Tidsrekker	V – odde årstal
STAT220	Stokastiske prosessar	H
STAT230	Livsforsikringsmatematikk	V – jamne årstal
STAT231	Skadeforsikringsmatematikk og risikoteori	H – jamne årstal
Kurs med uregelmessig undervisning; etter behov		
Kode	Namn	Semester
MAT215	Mål- og integralteori	U (V)
MAT225	Talteori	U
MAT227	Kombinatorikk	U
MAT256	Plasmadynamikk	U
MAT311	Generell funksjonalanalyse	U
MAT321	Algebraisk geometri I	U
MAT322	Algebraisk geometri II	U
MAT323	Representasjonsteori	U
MAT331	Utvalde emne i analyse	U
MAT333	Utvalde emne i stabilitets- og perturbasjonsteori	U
MAT341	Algebraisk topologi	U
MAT342	Differensialgeometri	U
MAT353	Utvalde emne i hydrodynamikk	U
MAT360	Endeleg element metoden og område dekomponering	U (H)
MAT369	Utvalde emne i rekneteknologi	U
STAT221	Grensesetningar i sannsynsrekning	U
STAT240	Finansteori	U
STAT250	Monte Carlo metodar i statistikk	U
STAT310	Multivariabel statistisk analyse	U
STAT311	Utvalde emne innan statistikk	U
Felleskurs som vert gitt saman med andre institutt		
Kode	Namn	Semester
MNF140	Matematikk og naturvitskap	H

MAT101 / Brukarkurs i matematikk I

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust (Fargekode: rød)

Undervisningspråk

Norsk

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentera innsikt i grunnleggjande matematiske idear og kunne bruke desse til å løyse oppgåver med problemstillingar henta frå anvende fagområde.

Fagleg innhald

Emnet gir ei elementær innføring i funksjonar av ein variabel, eksponensial- og trigonometriske funksjonar, derivasjon og integrasjon, vektorar, enkle differensiallikningar, ekstrepunkt for funksjonar av to variable.

Tilrådde forkunnskapar

2MX eller tilsvarande

Fagleg overlapp

MAT111: 5sp, M001: 10sp, M100: 9sp, ECON140: 7sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

To godkjende obligatoriske oppgåver. (Gyldige i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar.

Lovlege hjelpemiddel: Lærebok, kalkulator.

MAT111 / Grunnkurs i matematikk I

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust (Fargekode: rød)

Undervisningspråk

Norsk

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentera djupare innsikt i grunnleggjande teori for funksjonar av ein variabel enn det som er kravet for den vidaregåande skulen.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i reell analyse med hovudvekt på differensial- og integralrekning. Emnet inneheld teori for reelle tall, grenser, og kontinuitet, derivasjon og integrasjon, logaritme- og eksponensialfunksjonar og trigonometriske funksjonar og deira omvendte funksjonar, følgjer og rekkjer.

Tilrådde forkunnskapar

3MX eller tilsvarande

Fagleg overlapp

MAT101: 5sp, M001: 5sp, M100: 10sp, ECON140: 5sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

To godkjende obligatoriske oppgåver. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar.

Lovlege hjelpemiddel: Lærebok, kalkulator.

MAT112 / Grunnkurs i matematikk II

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår (Fargekode: rød)

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentera innsikt i sentrale idear og resultat frå reell analyse, samt kunne rekne med komplekse tal.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i reell analyse med vekt på Riemannintegralet, nokon grunnleggjande eigenskapar ved kurver og flater, konvergens av følgjer og rekkjer, samt vektorar og funksjonar av fleire variable.

Komplekse tal vert også innført.

Tilrådde forkunnskapar

MAT111

Fagleg overlapp

M101: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Godkjend obligatorisk oppgåve. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Lovlege hjelpemiddel: Kalkulator.

MAT121 / Lineær algebra

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår (Fargekode: blå)

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentera innsikt i tekniskar og idear frå lineær algebra med tanke på bruk i andre fag og meir avanserte emne.

Fagleg innhald

Lineære likningssystem, determinantar, matrisealgebra, vektorrom, lineære transformasjonar, diagonalisering, samt bruk innan teorien for kjeglesnitt.

Tilrådde forkunnskapar

MAT111 eller MAT101

Fagleg overlapp

M102: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Godkjend obligatorisk oppgåve. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Lovlege hjelpemiddel: Kalkulator.

MAT131 / Differensiallikningar I

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår (Fargekode: grønn)

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Emnet tek gjennom førelesingar og rekneøvingar sikte på å gje studentane innsikt i og grunnlag for å bruke eit sentralt matematisk verktøy til å løyse problem innan anvend og rein matematikk, fysikk og geofysikk.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i teorien for ordinære og partielle differensiallikningar. Ein tek opp emne som første ordens system av differensiallikningar og Fourierekkjer. Ein tek vidare opp start-, rand- og eigenverdiproblem i samband med partielle differensiallikningar.

Tilrådde forkunnskapar

MAT111, MAT112 og MAT121. MAT112 og MAT121 kan lesast parallelt.

Fagleg overlapp

M117: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Godkjend obligatorisk oppgåve. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Lovlege hjelpemiddel: Ingen

MAT160 / Reknealgoritmar 1

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust (Fargekode: rød)

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Emnet skal gi studentane eit grunnlag for sjølv å kunne forstå og bruke rekneteknikkane som vert presentert.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i grunnleggjande reknealgoritmar innanfor følgjande område: Løysning av likningar og likningssystem (berre lineære), interpolasjon og approksimasjon inkludert kurvetilpassing, numerisk derivasjon, integrasjon og ekstrapolasjon. Implementasjon av algoritmar vil vera sentrale tema. Det vil bli gitt ei kort innføring i Matlab som vil bli brukt i øvingsoppgåvene.

Tilrådde forkunnskapar

Byggjer på INF100, MAT111, MAT121

Fagleg overlapp

INF160: 10stp, I162: 10stp, I162A: 10stp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Obligatoriske oppgåver. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

5 timar skriftleg eksamen. Det er høve til å gi karakter på obligatoriske oppgåver som kan inngå i sluttkarakteren. Dersom det er færre enn 20 deltakarar kan det bli munnleg eksamen.

MAT211 / Reell analyse

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk vil bli brukt dersom utvekslingsstudentar følgjer kurset.)

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentera grunnleggjande kunnskap innan dei sentrale delane av klassisk reell analyse, og etablere ein plattform for vidare studiar innan funksjonalanalyse, topologi og funksjonsteori.

Fagleg innhald

Emnet tek for seg det aksiomatiske grunnlaget for reelle tal, uniform konvergens av rekkjer og følgjer av funksjonar, ekvikontinuerlege funksjonsfamiliar, kompakte og komplette metriske rom, inversfunksjonsteoremet, Stone-Weierstrass setninga, samt kontraksjonsavbildingar.

Tilrådde forkunnskapar

MAT112

Fagleg overlapp

M211: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT212 / Funksjonar av fleire variable

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust (Fargekode: blå)

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Emnet tek gjennom førelesingar og rekneøvingar sikte på å gje studentane innsikt i og grunnlag for å bruke eit sentralt matematisk verktøy til å løyse problem innan anvend og rein matematikk, fysikk og geofysikk.

Fagleg innhald

Emnet inneheld delar av teorien for funksjonar av fleire variable utover det kurset MAT112 gir, og nyttar omgrepsapparatet frå MAT121: Kurver og flater i rommet, vektoranalyse, multippel integrasjon, flateintegral, Green, Stokes og Gauss sine satsar.

Krav til forkunnskapar

MAT112, MAT121

Fagleg overlapp

M112: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Lovlege hjelpemiddel: Ingen

MAT213 / Funksjonsteori

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår (Fargekode: blå)

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Emnet tek sikte på å gje ei innføring i grunnleggjande omgrep og resultat frå kompleks funksjonsteori og gje døme på bruk av teorien.

Fagleg innhald

Emnet inneheld teorien for analytiske funksjonar av ein kompleks variabel, Taylor- og Laurentrekker, fleirtydige funksjonar, residyrekning, Laplace- transformasjonen og denne sin inverse, med bruksområde.

Tilrådde forkunnskapar

MAT112

Fagleg overlapp

M113: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Lovlege hjelpemiddel: Ingen

MAT214 /Kompleks funksjonsteori

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Annankvar haust, odde årstal

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentera innsikt i vidaregåande kompleks funksjonsteori med særskild vekt på bruk innan talteori, algebraisk geometri og generell analyse.

Fagleg innhald

Emnet tek for seg kompleks integrasjon, konform avbilding, harmoniske og subharmoniske funksjonar, Dirichlets problem, rekkje- og produktutvikling, elliptiske funksjonar og analytisk utviding.

Tilrådde forkunnskapar

MAT213

Fagleg overlapp

M218: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT215 / Mål- og integralteori

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vårsemester, undervisast ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentera innsikt i moderne integrasjonsteori som eit verktøy i vidaregåande analyse og statistikk.

Fagleg innhald

Emnet omhandlar Lebesgue integralet, generell teori for målrom og målbare funksjonar, Lebesgue-Stieltjes mål på tallinja, Radon-Nikodym satsen, Fubini satsen, Lp-rom og nærliggjande tema.

Tilrådde forkunnskapar

MAT211

Fagleg overlapp

M212: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Lovlege hjelpemiddel: Ingen

MAT220 / Algebra

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk dersom utvekslingsstudentar følgjer kurset)

Læringsmål

Studentane skal kunne syne at dei meistrar grunnleggande teori for grupper, ringer og koppar, og noko Galoisteori. Dei skal vite korleis desse omgrep vert brukt til å syne nokon klassiske resultat i matematikk. Vidare skal dei opparbeide ein basis av kunnskap og innsikt som gjer dei i stand til å halde fram med vidare studium innan algebra eller nærliggjande disiplinar, dersom dei ynskjer det.

Fagleg innhald

Grunnleggande teori for grupper og permutasjonar. Normale undergrupper, gruppehomomorfiar og faktorgrupper, gruppeverknad og Sylowteori. I tillegg studerer ein grunnleggande teori for ringar og kroppar, polynomringar, ideal og faktoringar. Ein studerer også kroppsutviding og endelege kroppar, og handsamar nødvendig Galoisteori for å syne at den generelle femtegradslikninga ikkje er løyseleg ved rotutdragning.

Tilrådde forkunnskapar

MAT121

Fagleg overlapp

MAT222:4sp, MAT223:6sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

MAT221 / Diskret matematikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust (Fargekode: blå)

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Studenten skal få innsikt i teorien for dei naturlege tala, lære korleis ein tel opp matematiske objekt under varierende vilkår (som for eksempel tippe/Lottorekkjer), samt få innsikt i teorien for grafar og nettverk.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i talsystem og talteori, i grafteori, samt i teorien for opteljing. Dette omfattar mellom anna permutasjonar, kombinasjonar og genererande funksjonar.

Tilrådde forkunnskapar

MAT111

Fagleg overlapp

M132: 6sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske øvingar.

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Lovlege hjelpemiddel: Kalkulator.

MAT224 / Kommutativ algebra

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk dersom utvekslingsstudentar følgjer kurset.)

Læringsmål

Studentane skal få innsikt i sentrale idear og konstruksjonar i algebra som er vesentlege i algebraisk geometri, algebraisk topologi, delar av informatikk samt i algebraisk talteori.

Fagleg innhald

Kommutativ algebra viser korleis geometriske og talteoretiske idear kan skildrast ved hjelp av algebraiske strukturar. Ein studerar Noetherske og Artinske ringar og modular over slike. Mellom anna studerer ein dimensjonen av ringar, tensorproduktet, primærdekomposisjon og heilavslutta ringar.

Tilrådde forkunnskapar

MAT220, (eller tidlegare variant MAT223)

Fagleg overlapp

M221: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Eksamen berre ein gong i året - haust.

MAT225 / Talteori

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentera innsikt i viktige idear og teknikkar innan talteori. Desse er også viktige ved praktisk bruk, særleg innan kryptologi.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i kvadratisk resiprositet, binære kvadratiske former, kjedebrøk, Pell likninga, algebraiske talkroppar, rasjonale punkt på kurver.

Tilrådde forkunnskapar

MAT220

Fagleg overlapp

M223: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT227 / Kombinatorikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Studentane skal få innsikt i dei viktigaste delane av kombinatorisk teori og grafteori.

Fagleg innhald

Emnet studerar vidaregåande grafteori og teljeteori. Vidare studerar ein kombinatorisk designs, Ramseyteori, samt teori for partielt ordna mengder, gitter og matroider.

Tilrådde forkunnskapar

MAT220, MAT221

Fagleg overlapp

MAT226: 10sp, M231: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar (gyldige i to semester).

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT230 / Differensiallikningar II

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt om kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Gi studentane ei fordjuping og vidareføring av omgrep og metodar for analytisk løysing av ordinære differensiallikningar, samt ei innføring i numeriske løysingsmetodar.

Fagleg innhald

Vidareføring av teorien for ordinære differensiallikningar frå MAT131. Eksistens- og eintydigskapsteorem for ikkje lineære likningar, konvergens av Fourier rekkjer, rekkjeløysing av 2. ordens lineære likningar, løysing med Laplace transformasjon, stabilitet av ikkje-lineære likningar, Sturm-Liouville teori og numeriske løysingsmetodar.

Tilrådde forkunnskapar

MAT131

Fagleg overlapp

MAT231: 4sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar. (Gyldige i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timer

MAT232 / Funksjonalanalyse

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk vil bli brukt dersom utvekslingsstudentar følgjer kurset.)

Læringsmål

Kurset tek sikte på å gje studentane ei innføring i normerte rom og operatorar på normerte rom. Kurset gir ei innføring i eit sentralt matematisk verktøy for analyse og løysing av integral-differensial likningar

Fagleg innhald

Emnet omhandlar konvergens i normerte rom, teorem for kontraksjonsavbildingar, kompaktheit, funksjonalar på normerte rom og i Hilbertrom, og spektralteoremet for kompakte sjølvadjungerte operatorar. Vidare vert det gitt ei innføring i Sobolevrom og distribusjonsteori.

Tilrådde forkunnskapar

MAT131, MAT212

Fagleg overlapp

M215A: 9sp, MAT215B: 6sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT233 / Stabilitets- og pertubasjonsteori

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Gjere studentane i stand til å løyse problemstillingar approksimativt, særleg ved hjelp av asymptotiske utviklingar.

Fagleg innhald

Innføring i stabilitetsteori/dynamiske system, perturbasjonsmetodar for differensiallikningar, asymptotisk teori.

Tilrådde forkunnskapar

MAT131, MAT213

Fagleg overlapp

M214: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT234 / Partielle differensiallikningar

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk vil bli brukt dersom utvekslingsstudentar følgjer kurset.)

Læringsmål

Kurset tek sikte på å gje studentane ei teoretisk innsikt i eigenskapar til ein del sentrale partielle differensiallikningar.

Fagleg innhald

Emnet omhandlar initial- og randverdiproblem for partielle differensiallikningar av første og andre orden, og i ei viss utstrekning for system av slike likningar. Ein legg vekt på å studere kva ulike kvalitative eigenskapar løysningane til dei forskjellige typar likningar har.

Tilrådde forkunnskapar

MAT131, MAT212, MAT230

Fagleg overlapp

M217: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen

MAT235 / Vektor- og tensoranalyse

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Annankvar haust, jamne årstal.

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Legg vekt på geometrisk innsikt og bruk av teori i mekanikk, teoretisk fysikk (relativitetsteori) og visse greiner av geofysikk.

Fagleg innhald

Vidareføring av teorien i MAT212 (M112) som integralsatsar i fleire dimensjonar, koordinattransformasjonar, vektormetodar og teori for vektorfunksjonar, dyadar og tensorar

Tilrådde forkunnskapar

MAT212

Fagleg overlapp

M216: 9sp

Obligatoriske aktiviteter (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktiviteter.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen

MAT236 / Fourieranalyse

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust (Fargekode: grønn)

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Emnet gir studentane ei innføring i det matematiske grunnlaget for Fourieranalyse, med særskilt vekt på dei mange bruksområda denne teorien har innan ulike felt av reknevitskap.

Fagleg innhald

Emnet tek for seg det matematiske grunnlaget for kontinuerleg og diskret Fourieranalyse, med hovudvekt på bruk innan differensiallikningar og signalhandsaming. Emnet tek for seg ortogonale ekspansjonar, sampling av kontinuerlege signal og diskretisering av kontinuerlege lineære system og hurtig Fouriertransformasjon (FFT). Emnet inneheld dessutan ein kort diskusjon av Z-transformasjonen, samt wavelet- og gabor analyse.

Tilrådde forkunnskapar

MAT131

Fagleg overlapp

M118: 9sp

Obligatoriske aktiviteter (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Lovlege hjelpemiddel: Ingen

MAT242 / Topologi

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentera innsikt i topologiske emne som er sentrale for dei fleste studieretningane i rein matematikk.

Fagleg innhald

I emnet studerer ein topologiske rom, blant anna ved å knytte algebraiske og kombinatoriske invariantar til desse.

Tilrådde forkunnskapar

MAT121, MAT211

Fagleg overlapp

M233: 10sp

Obligatoriske aktiviteter (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT243 / Mangfaldigheit

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk dersom utvekslingsstudentar følgjer kurset)

Læringsmål

Emnet har som mål å gje studentane innsikt i grunnleggjande geometriske omgrep og metodar i differensialtopologi, mellom anna med tanke på løysing av differensiallikningar på mangfaldigheit.

Fagleg innhald

Elementær punktmengdetopologi. Mangfaldigheit, differensiabel struktur. Tangentbuntar og vektorbuntar. Riemannske mangfaldigheit. Imbeddingar og immersjonar. Transversalitet. Integrabilitet.

Tilrådde forkunnskapar

MAT121, MAT212

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Mappeevaluering (20 %) og avsluttande munnleg eksamen (80%)

MAT251 / Klassisk mekanikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Kurset tek sikte på å formulere, utvikle likningar for og løyse enkle mekaniske problemstillingar

Fagleg innhald

Rørsle av partiklar og stive lekamar. Newtons lover og dynamikk inngår, samt variasjonsrekning, Lagrange- og Hamilton-mekanikk.

Tilrådde forkunnskapar

MAT131, MAT212, PHYS111

Fagleg overlapp

M142: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Lovlege hjelpemiddel: Ingen

Eksamen berre ein gong i året - vår.

MAT252 / Kontinuumsmechanikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår (Fargekode: rød)

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Å gje ei innføring i dei grunnleggjande omgrep og likningar i kontinuumsmekanikk

Fagleg innhald

I emnet utleiar ein grunnlikningane for rørslе i kontinuerlege media, med særleg vekt på dei likningane som gjeld for væsker og gassar.

Tilrådde forkunnskapar

MAT251

Fagleg overlapp

M241: 6sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT253 / Hydrodynamikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Å gjere studentane kjend med dei sentrale delane av hydrodynamisk teori som dannar grunnlaget for vidare studiar og forskning innan havmodellering i anvend matematikk og teoretisk geofysikk.

Fagleg innhald

Emnet tek for seg tema som hydrodynamisk løft, bølger, grensesjikt og stabilitet. Ein tek også opp tema frå geofysisk hydrodynamikk.

Tilrådde forkunnskapar

MAT252

Fagleg overlapp

M242: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT254 / Strøyming i porøse media

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haut (Fargekode: gul)

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Emnet tek sikte på å gje studentane ei grunnleggjande innføring i prinsipp for væskestrøm i porøse media.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i omgrep og likningar som bestemmer ein- eller fleirfasestraum i porøse media. Det blir lagt vekt på å studere kvalitativt og kvantitativt eigenskapar ved modellar som blir etablert.

Tilrådde forkunnskapar

MAT252

Fagleg overlapp

M246: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT255 / Reservoarsimulering

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarlig går inn for det.)

Læringsmål

Å gje studentane praktisk erfaring med ein reservoarsimulator og grunnleggjande numeriske teknikkar for slike.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i praktisk bruk av ferdig programvare for å studere straum av olje, gass og vatn i eit reservoar (numerisk simulering). Det vert særleg lagt vekt på skildring, geometri, væske eigenskapar, brønningar og produksjonsstrategi i ein numerisk modell.

Tilrådde forkunnskapar

MAT254, PTEK212, INF100

Fagleg overlapp

M247: 6sp, MAT355: 5sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Semesteroppgåve.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen og evaluering av semesteroppgåva. Semesteroppgåve tel 2/3 og munnleg eksamen tel 1/3 på den endelege karakteren.

MAT256 / Plasmadynamikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Emnet tek sikte på å gje teoretisk innsikt i plasmadynamiske skildringar og problemstillingar til studentar som tek sikte på eit mastergradsstudium innan plasmadynamikk eller romfysikk.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i teorien for ioniserte gassar i elektriske og magnetiske felt og omhandlar: Partikkelbaneteori, statistisk mekanikk,

kinetisk teori, kontinuumsteori og bølger. Kurset ser på bruk bl.a. innan romrelaterte plasma.

Tilrådde forkunnskapar

MAT252 (ev PHYS205), PHYS111, PHYS112

Fagleg overlapp

M243: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT257 / Praktisk reservoarsimulering

Studiepoeng: 5.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Å gje studentane erfaring med ein reservoarsimulator.

Fagleg innhald

Emnet gir ei praktisk innføring i bruk av programvare for å studere strøyming av olje, gass og vatn i reservoar.

Tilrådde forkunnskapar

MAT254, INF100, PTEK212

Fagleg overlapp

MAT354: 5sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Semesteroppgåve.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen, saman med evaluering av semesteroppgåva.

MAT257 / Numerisk havmodellering

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Annankvar haust, odde årstal.

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Å gje studentane innsikt nok til å setje opp og bruke numeriske modellar for studiar av fysiske og biologiske prosesser i hav på ein kritisk måte.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i bruk av og eigenskapar til ein numerisk havmodell. Emnet tek for seg numeriske metodar for å simulere sirkulasjon og prosesser i hav. Viktige tema er effektar av stratifisering og jordrotasjon, turbulensmodellering, randvilkår, operatorsplitting, validering og kopling mellom fysiske og biologiske variable.

Krav til forkunnskapar

MAT131

Tilrådde forkunnskapar

MAT131. Det er ein fordel med bakgrunn i kontinuumsmekanikk, hydrodynamikk, geofysikk, numerisk analyse og bruk av dataanlegg.

Fagleg overlapp

M282: 9sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Semesteroppgåve (gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Godkjend semesteroppgåve og munnleg prøve. Semesteroppgåve tel 50% og munnleg eksamen tel 50% på den endelege karakteren.

MAT260 / Reknealgoritmar 2

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Å gje ei solid forståing for viktige teknikkar og algoritmar og den matematiske teorien bak. Konvergens og numerisk stabilitet er sentralt. Emnet er svært nyttig for mastergrad i reknefag.

Fagleg innhald

Emnet gjev ei innføring i algoritmar og teori for numeriske utrekningar av system av ordinære differensial likningar, iterative løysingsmetodar for ikkje-lineære system av likningar og grunnleggjande metodar for utrekning av eigenverdiar. Utrekning av beste approksimasjon i minste kvadrat teori med vekt på ortogonale polynom samt trigonometrisk approksimasjon med fort Fourier transformasjon (FFT) blir også behandla. I tillegg ser ein på spesielle problem i numerisk integrasjon samt Gauss kvadratur

Tilrådde forkunnskapar

MAT160 (INF160)

Fagleg overlapp

INF260: 10sp, I162: 5stp, I260: 5sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Oppgåver (gyldig i to semester).

Vurdering / eksamensformer

5 timer skriftleg eksamen. Det er høve til å gi karakter på obligatoriske oppgåver som kan inngå i sluttkarakteren. Dersom det er færre enn 20 deltakarar kan det bli munnleg eksamen.

MAT261 / Numerisk lineær algebra

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust (Fargekode: rød)

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Å gje ei solid forståing for dei viktigaste algoritmane: den matematiske teorien bak dei, deira numeriske stabilitet og effektivitet. Emnet er svært nyttig for mastergrad i reknefag.

Fagleg innhald

Emnet tar for seg algoritmar for løysing av: Eigenverdiproblemet, overbestemte likningssystem og lineære likningssystem (berre Krylov subspace iterasjon). Algoritmar for matrise dekomponering som QR-faktorisering og Singulærverdi dekomposisjon vert gjennomgått og analysert med omsyn til stabilitet og kompleksitet.

Tilrådde forkunnskapar

Byggjer på MAT160 (INF160)

Fagleg overlapp

INF261: 10sp, I260: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Oppgåver (gyldig i to semester).

Vurdering / eksamensformer

5 timar skriftleg eksamen. Det er høve til å gi karakter på obligatoriske oppgåver som kan inngå i sluttkarakteren. Dersom det er færre enn 20 deltakarar kan det bli munnleg eksamen.

MAT262 / Bildebehandling

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Å gje ei solid forståing for dei viktigaste algoritmane - den matematiske teorien bak dei, deira numeriske stabilitet og effektivitet. Emnet er svært nyttig for mastergrad i reknefag.

Fagleg innhald

Emnet tar for seg grunnleggjande algoritmar og matematisk teori som dannar grunnlaget for moderne digital behandling av lyd og bilde. Fourier- og wavelet baserte metodar, samt metodar basert på differensiallikningar er sentrale i kurset. Ein vesentleg del av kurset er praktiske øvingar på data frå til dømes medisinsk bildebehandling.

Tilrådde forkunnskapar

MAT160 (INF160)

Fagleg overlapp

INF262: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Oppgåver (gyldig i to semester).

Vurdering / eksamensformer

5 timer skriftleg eksamen. Det er høve til å gi karakter på obligatoriske oppgåver som kan inngå i sluttkarakteren. Dersom det er færre enn 20 deltakarar kan det bli munnleg eksamen.

MAT263 / Differansemetodar for initialverdiproblem

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Annankvar vår, odde årstal.

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Kurset gjev ei forståing av dei numeriske eigenskapane til ymse teknikkar for tidsintegrasjon av partielle differensiallikningar, og er nyttig for studentar innan numerisk analyse og for studentar som arbeider med modellering av tidsavhengige fenomen.

Fagleg innhald

Kurset gjev ei grundig innføring i differansemetodar for tidsavhengige partielle differensiallikningar, og stabilitetsproblem ved tidsintegrasjon.

Tilrådde forkunnskapar

MAT260 (INF260)

Fagleg overlapp

INF263: 10sp, I265: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Oppgåver (gyldig i to semester).

Vurdering / eksamensformer

5 timer skriftleg eksamen. Det er høve til å gi karakter på obligatoriske oppgåver som kan inngå i sluttkarakteren. Dersom det er færre enn 20 deltakarar kan det bli munnleg eksamen.

MAT264 / Laboratoriekurs i reknevitskap

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarlig går inn for det.)

Læringsmål

Gjennom praktisk prosjektarbeid skal studentane få eit innblikk i faget sine arbeidsmetodar og trening i skriftleg og munnleg presentasjon av matematisk stoff.

Fagleg innhald

Emnet tek for seg heile prosessen i reknevitskap frå formulering av ein fysisk modell, vurdering av den sine matematiske eigenskapar, val av numerisk metode og fram til simulering av modellen gjennom numeriske eksperiment. Kurset gir trening i bruk av dataverktøy til simulering og presentasjon av resultat, samt skrivetrening for matematiske emne. I arbeidet med prosjektoppgåve skal studentane få ferdigheitstrening i bruk av biblioteket sine tenestar, bruk av programmet LaTeX og evt. andre relevante program.

Tilrådde forkunnskapar

MAT160, MAT230.

Fagleg overlapp

IM200: 10sp, BER200: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Oppgåver (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Karakterar vil bli basert på innleverte oppgåver + munnleg presentasjon.

MAT265 / Parameterestimering og inverse problem

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk. (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarlig går inn for det.)

Læringsmål

Studentane skal bli kjende med dei vanlegaste metodane for løysing av inverse problem med vekt på handtering av at desse problema oftast er dårleg stilte.

Fagleg innhald

Kurset behandlar teori og løysingsmetodar for lineære og ikkjelineære inverse problem, med vekt på regulariseringsteknikkar og parameterestimering. Dei mest kjende regulariseringsteknikkane (TSVD, Tikhonov, ...) vert gjennomgått. Både klassisk og Bayesisk formulering av inverse problem vert behandla.

Tilrådde forkunnskapar

MAT 121, MAT 160, MAT 212, STAT 110/STAT 101

Fagleg overlapp

MATINV: 10 SP

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT291 / Matematikken sin historie

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Annankvar vår, odde årstal.

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Studentane skal få innsikt i korleis matematiske idear naturleg har oppstått og utvikla seg, dels som følgje av samfunnet og naturvitskapen si utvikling og dels som følgje av den indre dynamikken i matematikken sjølv.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i dei viktigaste trekk ved matematikken si utvikling frå oldtida fram til slutten av det nittande hundreåret. Det tek for seg gresk matematikk, utviklinga av likningsteorien og analytisk geometri. Vidare ser ein på utviklinga av differensial- og integralrekninga og framveksten av stringens i analysen, samt framveksten av moderne algebra og moderne aksiomatisk tenking. Eit vesentleg trekk ved kurset er å bli kjent med nokon av dei fremste matematikarane gjennom tidene, bl.a. Newton, Euler og Abel, og korleis desse har forma matematikken si utvikling.

Tilrådde forkunnskapar

Fordel med ca. 30stp matematikk

Fagleg overlapp

M190: 6sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Lovlege hjelpemiddel: Ingen

MAT292 / Prosjektarbeid i matematikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Gjennom eit prosjektarbeid og presentasjonen av dette skal studenten lære skriftleg og munnleg formidling av matematisk stoff

Fagleg innhald

Prosjektoppgåvene vil ha tema som spenner over heile spekteret av problemstillingar som vert studert ved matematisk institutt. Studentane sine faglege interesser (og forkunnskapar) vil vere medverkande med omsyn til om prosjektoppgåva vil ta for seg matematisk modellering, om det er programmeringsbaserte oppgåver eller formidling/utgreiing av innhaldet i ein matematisk artikkel. I arbeidet med prosjektoppgåve skal studentane få ferdigheitstrening i bruk av biblioteket sine tenestar. Det vil og bli gitt undervisning i matematisk skriving og i bruk av LaTeX.

Krav til forkunnskapar

MAT111, MAT112, MAT121, MAT131, MAT212/STAT110. Kurset er berre opent for studentar som tek Bachelorgrad i matematiske fag. Det skal normalt inngå i sjetten semester med mindre anna er avtalt med instituttet.

Tilrådde forkunnskapar

MAT131

Fagleg overlapp

MAT231: 4sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Prosjektoppgåve.

Vurdering / eksamensformer

Prosjektoppgåve + munnleg presentasjon. Eksamen berre ein gong i året - vår.

MAT311 / Generell funksjonalanalyse

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentera innsikt i grunnleggjande metodar og idear frå funksjonalanalysen.

Fagleg innhald

Emnet omhandlar generell topologi, Banach rom, Hahn Banach teoremet, Baire kategori med bruksområde, svak konvergens, Krein Milman satsen. Bruk på L_p -rom.

Tilrådde forkunnskapar

MAT211, MAT215

Obligatoriske aktiviteter (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktiviteter.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen

MAT321 / Algebraisk geometri I

Studiepoeng: 15.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentera innsikt i viktige idear og teknikkar innan algebraisk geometri.

Fagleg innhald

Emnet er ei første innføring i algebraisk geometri, algebraiske kurver og algebraiske varietetar.

Tilrådde forkunnskapar

MAT224

Fagleg overlapp

M227: 15sp

Obligatoriske aktiviteter (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktiviteter.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT322 / Algebraisk geometri II

Studiepoeng: 15.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentera djup innsikt i moderne verktøy innan algebraisk geometri.

Fagleg innhald

Emnet er ei vidareføring av teorien frå MAT321. Innhaldet kan variere.

Tilrådde forkunnskapar

MAT224, MAT321

Fagleg overlapp

M321: 15sp

Obligatoriske aktiviteter (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktiviteter.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen

MAT323 / Representasjonsteori

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Å gje studentane innsikt i grunnleggjande representasjonsteori som vil vere til nytte for dei fleste studieretningar i rein matematikk samt teoretisk fysikk.

Fagleg innhald

Ein studerer korleis grupper kan realiserast som grupper av symmetriar for eit endeleg-dimensjonalt rom. Rommet vert då kalla ein representasjon av gruppa. Ein studerer representasjonar av endelege grupper og deira karaktertabellar. Spesielt studerer ein representasjonar av dei symmetriske gruppene S_n . Vidare studerer ein representasjonar av matrisegruppa $GL(n)$ og den nære samanhengen mellom representasjonar av S_n , samt den tilhøyrande kombinatorikk for dei assosierte Young-diagramma.

Tilrådde forkunnskapar

MAT220

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT331 / Utvalde emne i analyse

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Kurset leiar fram til forskingsfronten innanfor dei utvalde områda.

Fagleg innhald

Innhaldet i kurset vil kunne variere frå semester til semester. Aktuelle tema kan vere matematisk analyse/numeriske metodar for konserveringslover og ikkje-lineære partielle differensiallikningar, spesielle emne innan funksjonalanalyse og ikkje-lineære ordinære differensiallikningar.

Tilrådde forkunnskapar

MAT211, MAT232

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT333 / Utvalde emne i stabilitets- og perturbasjonsteori

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Kurset leiar fram til forskingsfronten innanfor områda stabilitets- og perturbasjonsteori.

Fagleg innhald

Førelasingane (eventuelt seminar/kollokviégrupper) kan ta opp meir spesialiserte emne innanfor stabilitets- og perturbasjonsteori for ordinære og partielle differensiallikningar.

Tilrådde forkunnskapar

MAT233

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT341 / Algebraisk topologi

Studiepoeng: 15.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk dersom utvekslingsstudentar følgjer kurset)

Læringsmål

Emnet har som mål å gje studentane innsikt i grunnleggjande idear og metodar i algebraisk topologi.

Fagleg innhald

Emnet er ei første innføring i algebraisk topologi, inkludert homotopi og homologi.

Tilrådde forkunnskapar

MAT220, MAT242

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen

MAT342 / Differensialgeometri

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Uregelmessig, undervisast etter behov

Undervisningsspråk

Norsk. (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarlig går inn for det.)

Læringsmål

Studentane skal kunne dokumentere innsikt i viktige differensialgeometriske metodar og i eitt eller fleire bruksområde.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i differensialgeometriske teknikkar. Spesielt vil ein studere konneksjoner og krumming på glatte mangfoldigheiter. Det vidare innhaldet vil variere etter behov, men kan dekke tema som homogene rom, Lie grupper, semi-Riemannsk geometri og generell relativitetsteori.

Tilrådde forkunnskapar

MAT121, MAT212, MAT243.

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg

MAT353 / Utvalde emne i hydrodynamikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Emnet tek sikte på stipendiatar og tilsette som arbeider vitskapleg med fluiddynamikk innan anvend matematikk eller geofysikk, og vil ta sikte på ei kompetanseoppbygging innanfor feltet også for fast tilsette.

Fagleg innhald

Førelsingane (eventuelt seminar/kollokviegrupper) kan ta opp meir spesialiserte emne i hydrodynamikk. Problemstillingar vil ofte vere henta frå teoretisk oseanografi og meteorologi.

Tilrådde forkunnskapar

MAT253

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Ingen obligatoriske aktivitetar.

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MAT360 / Endeleg element metoden og område dekomponering

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust, undervisast ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Kurset gjev eit godt grunnlag for arbeid med element metoden og områdedekomponering i hovudoppgåver og doktorgradsarbeid.

Fagleg innhald

Emnet tar for seg teorien for endeleg element metoden for diskretisering av partielle differensial likningar, spesielt elliptiske, samt løysingsteknikkar for det diskrete likningssystemet som vert resultatet. Det vert spesielt fokusert på område dekomponering som løysingsteknikk.

Tilrådde forkunnskapar

Byggjer på MAT260 (INF260), MAT261 (INF261)

Fagleg overlapp

INF360: 10sp, I263: 10sp

Vurdering / eksamensformer

5 timer skriftleg eksamen. Dersom det er færre enn 20 deltakarar kan det bli munnleg eksamen.

MAT361 / Bevaringsmetodar for hyperbolske differensiallikningar

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Å gje ei solid forståing for dei viktigaste algoritmane: den matematiske teorien bak dei, deira numeriske stabilitet og effektivitet. Emnet er svært nyttig for mastergrad i reknefag.

Fagleg innhald

Emnet tar for seg algoritmar for løysing av: Eigenverdiproblemet, overbestemte likningssystem og lineære likningssystem (berre Krylov subspace iterasjon). Algoritmar for matrise dekomponering som QR-faktorisering og Singulærverdi dekomposisjon vert gjennomgått og analysert med omsyn til stabilitet og kompleksitet.

Tilrådde forkunnskapar

Byggjer på MAT160 (INF160)

Fagleg overlapp

INF261: 10sp, I260: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Oppgåver (gyldig i to semester).

Vurdering / eksamensformer

5 timar skriftleg eksamen. Det er høve til å gi karakter på obligatoriske oppgåver som kan inngå i sluttkarakteren. Dersom det er færre enn 20 deltakarar kan det bli munnleg eksamen.

MAT362 / Bevaringsmetodar for elliptiske differensiallikningar

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår - jamne årstal

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Undervisning i spesialemne på mastergrads- og doktorgradsnivå.

Fagleg innhald

Emnet tek for seg tre ekvivalente formuleringar for elliptiske likningar: integralformulering, variasjonsformulering og saddelpunktformulering. Med utgangspunkt i desse formuleringane vert det utleia ulike numeriske metodar, og metodane sine eigenskapar vert drøfta.

Tilrådde forkunnskapar

MAT234, MAT263 (INF263)

Fagleg overlapp

INF362: 10sp

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen

MAT369 / Utvalde emne i rekneteknologi

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Undervisning i spesialemne på mastergrads- og doktorgradsnivå.

Fagleg innhald

Emnet tar opp aktuelle tema i rekneteknologi som ikkje er dekkja av dei faste emna. Emnet vil variere frå gong til gong.

Fagleg overlapp

INF369: 10sp

Vurdering / eksamensformer

5 timer skriftleg eksamen. Dersom det er færre enn 20 deltakarar kan det bli munnleg eksamen.

STATRISK / Statistisk risikostyring

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Høst

Undervisningsspråk

Norsk, men engelsk dersom det er utenlandske studenter

Fagleg innhald

Innføring i grunnleggende begreper innen statistisk risikostyring

Tilrådde forkunnskapar

STAT210. STAT240 er en fordel, men ikke nødvendig

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Tre obligatoriske innleveringer

Vurdering / eksamensformer

Muntlig eksamen

STAT101 / Elementær statistikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust (Fargekode: gul)

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Kurset skal gi studentane kunnskapar for bruk av vanlege statistiske metodar. Vidare skal studentane vere i stand til å bruke programpakken S-plus både for metodeval og tolking av utskrift. Eit anna viktig poeng i kurset er at studentane skal kunne skilje mellom teoretiske og empiriske storleikar.

Emnet gir grunnlag for vidare studiar i statistikk i STAT200.

Fagleg innhald

Kurset gir ei innføring i statistikk og ei opplæring i bruk av programpakken S-plus. Emnet inneheld deskriptiv statistikk, diskrete sannsynsmodellar, fordelingar for ein og to variable samt litt om kovarians

og korrelasjon.

I statistikkdelen vert den grunnleggjande teorien for hypotesetesting og p-verdiar gjennomgått. Vidare behandlar ein kategoriske måledata for eitt og to utval, lineære modellar med vekt på vanleg regresjon og multipl regressjon der samanhengen til korrelasjon blir poengtert.

Det bli lagt vekt på bruk og tolking av utskrift frå programpakken S-plus.

Fagleg overlapp

STAT110: 5sp, MS001: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

6 dataøvingar (gyldige i to semester).

Vurdering / eksamensformer

Undervegsvurdering 2 timar (20%) og 4 timar skriftleg eksamen (80%).

NB1: Undervegsvurderinga er berre gyldig det semesteret ho vert tatt.

NB2: I semesteret utan undervisning er det berre ein avsluttande eksamen på 5 timar.

Lovlege hjelpemiddel: Kalkulator.

STAT110 / Grunnkurs i statistikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haut (Fargekode: gul)

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Studentane skal få grunnlag for vidare studiar i statistikk, både for dei som ønskjer å spesialisere seg i statistikk, og for dei som treng statistikk som støtte i andre fag.

Fagleg innhald

Emnet har hovudvekt på sannsynsrekning. Ein tek opp diskrete og kontinuerlege fordelingar, bl.a. binomisk, hypergeometrisk, eksponensial-, Poisson- og normalfordeling. Det blir gitt døme på bruk innan fleire fagfelt. Siste del av kurset inneheld prinsipp for estimering av ukjente storleikar med bruk av minste kvadrats-, moment- og sannsynsmaksimeringsmetodane samt konstruksjon av konfidensintervall.

Tilrådde forkunnskapar

MAT101 eller MAT111, kan lesast parallelt.

Fagleg overlapp

STAT101: 5sp, MS100: 10sp, ECON240: 4sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Godkjend obligatorisk oppgåve.(Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

2 timar undervegsvurdering og 4 timar avsluttande eksamen.

Undervegsvurderinga tel 20% og avsluttande eksamen tel 80% på den endelege karakteren.

NB1: Undervegsvurderinga er berre gyldig det semesteret ho vert tatt.

NB2: I semesteret utan undervisning er det berre ein avsluttande eksamen på 5 timar.

Lovlege hjelpemiddel: Kalkulator.

STAT111 / Statistiske metodar

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår (Fargekode: gul)

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Emnet skal gje ei innføring i statistisk metodelære og vil vere velegna for realfagstudentar. Det utgjer saman med STAT110 ei naturleg eining i statistikk.

Fagleg innhald

Kurset inneheld metodar for testing av hypotesar og konstruksjon av konfidensintervall på grunnlag av data. Vidare gir emnet ei innføring i regresjons- og variansanalyse med multiple samanlikningar, forsøksplanlegging og ikkje-parametriske metodar inkludert Wilcoxon-testen. Døme vil bli gitt frå fleire fagfelt.

Tilrådde forkunnskapar

STAT110

Fagleg overlapp

STAT200: 5sp, MS110: 10sp, ECON240: 3sp

Vurdering / eksamensformer

2 timar undervegsvurdering og 4 timar avsluttande eksamen. Undervegsvurderinga tel 20% og avsluttande eksamen tel 80% på den endelege karakteren.

NB1: Undervegsvurderinga er berre gyldig det semesteret ho vert tatt.

NB2: I semesteret utan undervisning er det berre ein avsluttande eksamen på 5 timar.

Lovlege hjelpemiddel: Formelsamling, kalkulator.

STAT200 / Anvendt statistikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår (Fargekode: grønn)

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Emnet skal gje ei oversikt over statistiske metodar som blir mykje brukt innan ulike fagfelt. Samtidig gir det studentane eit grunnlag for å forstå tankegangen bak metodane, og for å kunne nytte metodane rasjonelt ved hjelp av statistisk programvare.

Fagleg innhald

Emnet tek for seg statistiske metodar som er vanlege i programvare for dataanalyse. I øvingane inngår det bruk av eit stort statistisk programsystem. Ein tek bl.a. opp forskjellige typar variansanalyse, enkel og multippel regresjonsanalyse, kjiqvadrattestar og ikkje-parametrisk statistikk.

Tilrådde forkunnskapar

STAT101 eller STAT110

Fagleg overlapp

STAT111: 5sp, MS200: 10sp, ECON240: 3sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Minimum 8 godkjende av 10 dataøvingar. (Gyldige i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Det er eksamen berre ein gang i året: Vår

Lovlege hjelpemiddel: Alle trykte og skrivne hjelpemiddel, kalkulator.

STAT201 / Generaliserte lineære modellar

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Annankvar haust, odde årstal.

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Emnet skal gi ei vidareføring av regresjons- og variansanalyse frå emna STAT111 (MS110) eller STAT200 (MS200). Det gir også ei innføring i dei moderne og nyttige statistiske metodar ein har i dei edb-intensive generaliserte lineære modellar.

Fagleg innhald

Ein vil sjå på teorien for lineær-normale modellar og bruke denne på regresjons- og variansanalyse. Vidare vil ein sjå på emna: binære variable og logistisk regresjon, loglineære modellar og kontingenstabellar og analyse av levetidsdata.

Tilrådde forkunnskapar

MAT121, STAT200 eller STAT111

Fagleg overlapp

MS201: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Godkjende øvingar. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

STAT210 / Statistisk inferensteori

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk vil bli brukt dersom utvekslingsstudentar følgjer kurset.)

Læringsmål

Emnet skal gi eit omgrepsmessig og matematisk grunnlag for eit vidare studium av statistisk metodelære.

Fagleg innhald

Emnet omhandlar fordelingsteori for transformasjonar av tilfeldige variable og prinsipp for estimering og hypotestesting. I denne samanhengen ser ein på suffisiens, den eksponensielle familie og sannsynsmaksimering. Det vil også vere ei innføring i Bayesiansk statistikk.

Tilrådde forkunnskapar

MAT112, MAT121, STAT111

Fagleg overlapp

MS210: 10sp

Vurdering / eksamensformer

5 timer avsluttande eksamen.

Lovlege hjelpemiddel: Ingen

NB: Eksamen berre ein gong i året - vår.

STAT211 / Tidsrekkjer

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Annankvar vår, odde årstal.

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Å gje ein introduksjon til analyse og bruk av tidsrekkjemonellar.

Fagleg innhald

Emnet gir ein analyse av lineære tidsrekkjemonellar, som autoregressive-, glidande gjennomsnittsmoellar og meir generelt dei såkalla ARMA moellar. Vidare inneheld emnet deskriptiv tidsrekkjeanalyse med innføring av empirisk autokorrelasjonsfunksjon og empirisk partiell autokorrelasjonsfunksjon. Emnet inneheld også Durbin-Levinsons algoritmen, innovasjonsalgoritmen og teori for optimale prognosar. Siste del av kurset gir ei innføring i ulike estimeringmetodar for dei lineære moellane. Ein drøftar også empirisk modellbygging, bl.a. AIC- og FPE-kriteriet.

Kurset inneheld også litt om ARCH og GARCH moellar.

Tilrådde forkunnskapar

MAT121, STAT210, STAT111 eller STAT200 eller tilsvarende.

Fagleg overlapp

MS211: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Godkjende øvingar. (Gyldig i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

STAT220 / Stokastiske prosessar

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust (Fargekode: gul)

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk vil bli brukt dersom utvekslingsstudentar følgjer kurset.)

Læringsmål

Emnet skal gje ei innføring i formulering og analyse av moellar for fenomen der ein må ta omsyn til at dei framtidige hendingane er påverka av tilfeldigheit.

Fagleg innhald

Emnet omhandlar Markovprosessar med diskret og kontinuerleg tid. Teorien blir illustrert med eksempel bl.a. frå operasjonsanalyse, biologi og økonomi.

Tilrådde forkunnskapar

MAT112, MAT121 kan lesast parallelt, STAT110

Fagleg overlapp

MS220: 10sp

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Lovlege hjelpemiddel: Ingen

Eksamen berre ein gong i året - haust.

STAT221 / Grensesetningar i sannsynsrekning

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Kurset skal gi eit grunnlag for asymptotisk analyse i statistikk og sannsynsrekning.

Fagleg innhald

Emnet er ei innføring i grunnlaget for asymptotiske metodar i statistikk. Ulike konvergensmålstar som konvergens i sannsyn, nesten sikker konvergens og konvergens i fordeling blir drøfta. Vidare bygger teorien i kurset opp til store tall lov og Lindeberg sentralgrenseteorem med bevis. Teorien blir brukt innan sannsynsmaksimering.

Tilrådde forkunnskapar

MAT112, STAT110, STAT210.

Fagleg overlapp

MS221: 10sp

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

STAT230 / Livsforsikringsmatematikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Annankvar vår, jamne årstal.

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Emnet skal gje ei brei innføring i teori og teknikk for livsforsikringsmatematikk. Det gir eit godt grunnlag for bruk i livsforsikringsbransjen og trygdevesenet.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i rentelære og grunnleggjande dødelegheitsstatistikk. Ein studerer utrekning av premiar og premiereservar for forskjellige typar forsikringar på eitt og fleire liv. Dessutan vert premietilbakeføring diskutert.

Tilrådde forkunnskapar

STAT220

Fagleg overlapp

MS230: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar. (Gyldige i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar
Lovlege hjelpemiddel: Kalkulator.
Eksamen vert gitt høgst ein gong i året.

STAT231 / Skadeforsikringsmatematikk og risikoteori

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Annankvar haust, jamne årstal.

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Kurset skal gje ei grundig innføring i sentrale risikoteoretiske omgrep og modellar, og i metodar til tariffing, reserveavsetning og solvensvurdering i skadeforsikring.

Fagleg innhald

Ein ser på metodar for premieutrekning, bonussystem og erfaringstariffing. Vidare studerer ein risikoprosessen og metodar for å rekne ut fordelinga av totalskader. Andre emne som vert tatt opp er utrekning av ruinsannsyn og solvenskontroll, samt skadeavsetningar.

Tilrådde forkunnskapar

STAT210, STAT220

Fagleg overlapp

MS231: 10sp

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

Obligatoriske øvingar. (Gyldige i to semester.)

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar

Lovlege hjelpemiddel: Kalkulator.

Eksamen vert gitt høgst ein gong i året.

STAT240 / Finansteori

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Emnet skal gje ei innføring i moderne finansteori.

Fagleg innhald

Kurset går gjennom teorien for prising av finansielle derivat - både i diskret og kontinuerleg tid, inkludert utleiing av Black-Scholes formel. Vidare ser ein på ulike rentemodellar. Den nødvendige teorien for stokastiske differensiallikningar vil bli gjennomgått.

Tilrådde forkunnskapar

STAT220, ECON361 er ein fordel

Fagleg overlapp

MS240: 9sp

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 5 timar.

STAT250 / Monte Carlo metodar i statistikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Emnet har som mål å setje studentane i stand til å løyse ikkje-trivielle problem innan utrekningsstatistikk (computational statistics).

Fagleg innhald

I kurset ser ein på korleis ein kan generere tilfeldige variable frå gjevne fordelingar. Desse kan då nyttast til å simulere kompliserte forventningsverdiar, og ulike metodar for å gjere dette mest mogeleg effektivt vert diskutert. Eit anna tema som vert tatt opp er estimering av parametarar i komplekse statistiske modellar. Det vert vist korleis EM algoritmen kan nyttast til å finne sannsynsmaksimeringsestimatorar, og korleis Metropolis-Hastings samt Gibbs sampling kan nyttast til å finne Bayes estimatorar. Ei kort innføring i dei viktigaste elementa i Bayes statistikk blir gitt. I øvingsoppgåvene får studentane sjølv høve til å programmere og dermed testa metodane.

Tilrådde forkunnskapar

STAT110, STAT111, det er ein fordel med STAT210

Obligatoriske aktivitetar (særskilde krav)

2 obligatoriske øvingar (gyldige i to semester).

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

STAT310 / Multivariabel statistisk analyse

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Kurset skal gje ei innføring i multivariabel statistikk med vekt på praktiske bruk. Studentane får erfaring i bruk av viktige metodar og programpakken S-plus gjennom praktiske dataøvingar.

Fagleg innhald

Kurset inneheld deskriptiv multivariabel statistikk, multivariabel fordelingsteori som multinormalfordelinga og Wishart fordelinga. Vidare inngår multivariable t-testar, simultane konfidensintervall, populasjonsmodelltolking av multippel regresjon og prinsipalkomponentanalyse med faktoranalyse. I tillegg inngår diskriminantanalyse samt nokon viktige dataanalytiske metodar som klyngeanalyse og korrespondanseanalyse. I samanheng med multivariable statistiske metodar blir spektralteoremet og singularverdi dekomposisjonsteoremet tatt opp.

Tilrådde forkunnskapar

MAT121, STAT101 eller STAT110, STAT210.

Fagleg overlapp

MS310: 10sp

Obligatoriske aktiviteter (særskilde krav)

Godkjende øvingar (gyldige i to semester).

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

STAT311 / Utvalde emne innan statistikk

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Ved behov

Undervisningsspråk

Norsk (Engelsk kan bli brukt dersom kursansvarleg går inn for det.)

Læringsmål

Kurset si målsetning er å gje auka innsikt i eit spesielt område i statistikk.

Fagleg innhald

Ein tek opp spesielle emne innan statistikk. Innhaldet kan variere.

Tilrådde forkunnskapar

STAT210

Fagleg overlapp

MS311: 9sp

Vurdering / eksamensformer

Munnleg eksamen.

MNF140 / Matematikk og naturvitskap

Studiepoeng: 10.0

Undervisningssemester

Haust (Fargekode: gul)

Undervisningsspråk

Norsk

Læringsmål

Studentane skal dokumentera innsikt i korleis matematiske og statistiske metodar vert brukt innan naturvitskaplege områder.

Fagleg innhald

Emnet gir ei innføring i bruk av matematiske og statistiske metodar i naturvitskapane. I denne samanheng vert det gått gjennom teori for kjeglesnitt, koordinatgeometri i rommet, litt lineær algebra, differensiallikningar, samt sannsynsrekning og Monte Carlo metodar.

Tilrådde forkunnskapar

3MX eller tilsvarande

Fagleg overlapp

M100: 5sp

Obligatoriske aktiviteter (særskilde krav)

Prosjektoppgåve

Vurdering / eksamensformer

Skriftleg eksamen: 4 timar